

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 60 din.
Plača in tožbe v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23. Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27. Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo. —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.959.

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, petek 20. junija 1941-XIX

Cena posamezni
številki din 1.50

Italijansko vojno poročilo

št. 379:

Severna Afrika: Letalstvo je še nadalje razbijalo ostanke angleških čet, ki se umikajo. Sedaj se čisti ozemlje in zbira material, ki ga je sovražnik pustil na bojišču. Sovražnik je moral pustiti na bojišču okrog 200 tankov. V letalskih bitkah je bilo sestreljenih še šest sovražnih letal, da je sovražnik v štirih dneh bitke pri Sollumu izgubil skupno 42 letal.

Pri Tobruku so bile bombardirane postojanke, prav tako pa naprave pri Marsi Matruhu.

V Vzhodni Afriki je položaj v glavnem neizpremenjen pri Gali in Sadamu, topništvo pa je bilo delavno okoli Gondarja.

Ducejev dar slovenskim kulturnim zavodom

Duce je velikodušno podaril 600.000 lir za knjižnice vseučilišča, srednjih šol in muzejev Ljubljanske pokrajine. Vis. Komisar je izrazil Duceju zahvalo obdarovanih zavodov in prebivalstva. Vdanostno in zahvalno brzojavko za velikodušni dar in veliko zanimanje za slovensko kulturo sta Duceju poslala rektor univerze in ljubljanski župan.

Ko so slovenski kulturni zavodi Ljubljanske pokrajine stopili v krog visoke italijanske intelektualnosti, so bili deležni velike pozornosti oblasti ter lepih čestitk in poklonov najvišjih italijanskih znanstvenikov in kulturnih ustanov. Posebno čast pa je izkazal slovenski kulturi Duce s svojim mecenstvom, ki bo ostalo z globoko hvaležnostjo zabeleženo v slovenski zgodovini.

Ljubljanski velesejem bo letos pod pokroviteljstvom Vis. Komisarja

Visoki Komisar Ekse. Grazioli je prevzel pokroviteljstvo nad letošnjim Ljubljanskim velesejemom ter določil, da bo ta v dneh od 4. do 13. oktobra.

Kaj pomeni Ljubljanski velesejem za naše gospodarstvo, to ni treba še posebej naglašati. Posebno velik pomen pa bo imel letošnji velesejem, ker bo na najbolj nazoren način pokazal vso proizvodnjo Ljubljanske pokrajine ter s tem ustvaril najboljši stik z industrijo, trgovino in kmetijstvom v ostalih delih kraljevine Italije.

Letos se bo poleg tega Ljubljanski velesejem prvič predstavil v novih prostorih.

Z vsem priznanjem in hvaležnostjo beležijo gospodarski krogi Ljubljanske pokrajine, da bo letošnji Ljubljanski velesejem mogel v polnem uspehu izpolniti svoje naloge predvsem zaradi velike naklonjenosti Vis. Komisarja za to našo važno gospodarsko ustanovo.

Trboveljska premogokopna družba pod sekvestrom

Vis. komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil, da se vse poslovanje Trboveljske premogokopne družbe d. d. s sedežem v Ljubljani postavlja pod sekvestro in da se za sekvestra imenuje odvetnik prof. Teobaldo Zennaro. Odredba je stopila v veljavo 11. t. m. in se z njo razveljavlja odredba št. 2.

Ne škodujte ugledu slovenskega trgovca!

S težkim, vestnim in neprestanim delom si je priboril slovenski trgovec sloves solidnega in poštenega trgovca, da je bil ljubljanski trg daleč po svetu znan in čislán po svoji solidnosti. Tuji svet je zato rad kreditiral blago slovenskemu trgovcu, a tudi domačini so se vedno obračali z zaupanjem do slovenskega trgovca, ker so vedeli, da bodo dobro postreženi in da bodo za svoj denar dobili blago po poštenih cenah.

V dobi velikih in napetih dogodkov pa se dostikrat pripeti, da se v trgovino vrinejo tudi nepoklicani ljudje in da nekateri pozabijo na svoje dolžnosti do stanu in do celote. Tako se tudi sedaj že prevečkrat slišijo pritožbe, da nekateri prodajalci in proizvajalci kršijo predpisane maksimalne cene in tudi druge odredbe, ki naj preprečijo brezvestno špekulacijo in draginjo. Oblastva so zato tudi že prejela številne ovadbe zaradi neupoštevanja izdanih naredb in zaračunavanja previsokih cen. Oblastva so bila zaradi teh pozitivnih ovadb tudi že prisiljena, kaznovati one, ki so

prekršili izdane naredbe. Samo po sebi se razume, da bodo oblastva morala seči še po strožjih kaznih, če bi se izkazalo, da niti dosedaj izrečene kazni niso izpametovalle nekaterih ljudi in da še nadalje kršijo izdane predpise. Vsi ti naj sami sebi pripišejo krivdo, če bo postopanje oblasti vedno strožje.

Sedanja draginja je zlasti siromašnejše sloje silno težko zadela in spravila v nevarnost redno prehrano mnogih ljudi. Dolžnost oblasti je zato, da te sloje zaščiti in da ne dopusti na račun teh slojev nobene brezvestne špekulacije in nobeno čezmerno bogatenje nekaterih posameznikov. Že iz nujnih socialnih razlogov mora oblast z vso odločnostjo gledati na to, da se izdani protidraginjski ukrepi vestno upoštevajo.

A tudi brez ozira na vse kazenske sankcije je vsak soliden trgovec dolžan, da se v vsakem pogledu ravna po teh določbah. Danes živimo v času, ko mora brez izjeme vsakdo storiti svojo dolžnost do celote, ko mora sleherni podrediti svoje osebne interese interesom celote. Slovenski trgovec je doslej

vedno zvesto izpolnjeval svojo dolžnost do celote in da jo izpolnjuje tudi sedaj, je dokazala velika in nad vse sijajna zbirka ljubljanskih trgovcev in podjetnikov za Rdeči križ — in za socialno pomoč. Tem bolj nedopustno bi zato bilo, če bi bila ta plemenita akcija večine ljubljanskega trgovstva in gospodarskega sveta omadeževana zaradi nesocialnega nesolidnega postopanja nekaterih posameznikov.

Sloves ljubljanskega trgovstva je bil priborjen v desetletnem težkem in vestnem delu in ta sloves mora ostati neomadeževan. Tradicije slovenskega trgovstva morajo tudi v najtežjih časih ostati čiste in v ponos vsemu trgovskemu stanu.

Apeliramo zato na vse trgovce in vse gospodarske ljudi, da ne le sami vestno izpolnjujejo vse odredbe oblasti, temveč da tudi vplivajo na vse svoje tovariše, da pokažejo pravo socialno čutenje in da sodelujejo pri zatiranju draginje. Apel, ki ga je v tem oziru izdala naša Zbornica za TI, naj najde poln odmev, kar bo v korist vsemu prebivalstvu in v čast trgovstvu.

Gospodarsko sodelovanje Nemčije in Francije

Takoj po sklenitvi premirja so imela prizadevanja za gospodarsko sodelovanje med premagano Francijo in zmagovito Nemčijo le zelo majhen uspeh. Dosegel se je neposreden stik med nekaterimi nemškimi in francoskimi industrijalcem in nato so bile sklenjene tudi nekatere pogodbe med posameznimi podjetji.

V zadnjem času pa so gospodarsko-financijski odnosi med Nemčijo in Francijo stopili že v novo fazo, zlasti pa po dvakratnem obisku vichyskega finančnega ministra Bouthilliera v Parizu. K zboljšanju odnosov so tudi mnogo pripomogli pariški obiski drugih francoskih ministrov in drž. podtajnikov ter nemških delegatov. Tako nastalim pogajanjem je dal nemški fin. minister v. Krosigk poseben pomen. Pri teh pogajanjih so priporočali nemški delegati vključitev francoskega gospodarskega potenciala v nemško gospodarstvo, delegati vlade v Vichyju so se izrekli za politično sodelovanje, francoski industrialci pa so se vedno odločneje izjavljali za aktivno gospodarsko sodelovanje z Nemci.

Ta pripravljenost francoskih industrialcev je predvsem posledica vedno večjih nemških naročil v Franciji. Ta naročila so dosegla že tako velik obseg, da so celo Nemci občutili nekatera določila premirja — zlasti gospodarsko in finančno prometno zaporo med zasedeno in nezasedeno Francijo — kot veliko oviro. Prizadevanja za spremembo nekaterih določil premirja so bila torej bolj gospodarsko kot politično utemeljena.

Industrijsko sodelovanje.

Čim očitnejši je postajal obrambno-gospodarski interes Nemčije, da se oddajajo naročila v Franciji, tem bolj je tudi napredovala mobilizacija francoske industrija za

izvajanje teh naročil. Slednje zlasti zaradi raznih olajšav pri zaračunavanju in pa zato, ker so Nemci dobavljali francoskim tovarnam potrebne surovine in pomožne snovi. Dejstvo je danes, da je sedaj francoska industrija v zasedeni Franciji zaposlena za izvrševanjem nemških naročil z do 80% vse svoje proizvodnje. Naročila pa še naraščajo in so nekatera podjetja zaradi njih že polno zaposlena. Nastala pa je tudi že potreba, da se ta naročila nekako organizirajo.

V začetku je dobivala nemška naročila le industrija v Parizu, nato pa tudi ona v zasedeni Franciji. Ker pa so nemška naročila neprestano rasla in je bila z njimi francoska industrija v zasedeni Franciji že prezaposlena, so začela dobivati nemška naročila že podjetja tudi v nezasedeni Franciji. Ohranitev demarkacijske črte tudi za blagovni in plačilni promet pa je s tem postala nemogoča in je zato ta promet postal prost.

Spremenilo pa se je med tem tudi stališče francoskih industrialcev do nemških naročil. V začetku so jih sprejemali le z obotavljanjem. Dobri plačilni pogoji in dobre cene, zlasti pa nemška pripravljenost, da dobavljajo oni surovine in pomožne snovi, so stališče franc. industrialcev čisto spremenili in začeli so se potezati za nemška naročila. Dne 20. maja odpravljena zapora za blagovni in plačilni promet je dala trdno podlago temu novemu razvoju francosko-nemških gospodarskih odnosov. A tudi francoski delavci so bili s tem razvojem zadovoljni, ker so Nemci zahtevali, da se delavci, ki izvršujejo nemška naročila, dobro plačujejo.

Druga oblika gospodarskega sodelovanja med Nemčijo in Francijo se je pokazala v investicijah, ki so bile posebno znatne glede

zavarovalništva, avtomobilske in tekstilne industrije. Po posebnem dogovoru je sedaj francoski zavarovalni trg v interesni sferi nemških zavarovalnih koncernov. Cela vrsta nemških zavarovalnic je začela poslovati tudi v Franciji in enako je bil francoskim zavarovalnicam odprt nemški trg. Angleško zavarovanje pa je bilo sedaj čisto izključeno in nadomeščeno z nemškim. Sodelovanje v avtomobilski industriji je bilo doseženo na podlagi posebnega trodržavnega dogovora (Nemčija, Italija, Francija), nakar so se vodilna francoska podjetja združila v Société Générale Française de Construction Automobile. Glede tekstilnih tovarn je treba zlasti opozoriti na povečano izdelavo umetnega tkiva in ustanovitev tovarne za izdelovanje cigaretnega papirja iz staničnih snovi.

Problemi finansiranja.

Ugodni razvoj francosko-nemškega gospodarskega sodelovanja je bil omogočen zlasti zato, ker je bilo plačevanje nemških naročil zelo lahko. Francija plačuje Nemčiji za zasedbene stroške dnevno 400 milijonov frankov, od katerih pa Nemčija porabi le polovico, 200 milijonov fr. pa se nalaga na njen konto pri Francoski banki. Ta konto je znašal ob koncu 1. 1940. že 58 milijard in je v prvih dveh mesecih 1941 narasel na 62—63 milijard frankov. Zaradi velikih nemških naročil in plačila teh naročil je sedaj ta konto padel na 55—58 milijard. Na ta način se vbrizgavajo zasedbeni izdatki, katerih delna imobilizacija pri Francoski banki se je smatrala kot protiinflacijsko sredstvo, v francosko narodno gospodarstvo, kar seveda ne bo brez posledic za zvišanje kapitalnega obtoka v Franciji. Mimogrede bodi povedano, da so samo

francoske železnice dobile v plačilo prevoza nemških čet in blaga iz tega konta 2 milijardi fr.

Iz tega pa tudi že sledi, kako velike težkoče bo treba premagati, da bi se sedanji zasedbeni stroški znižali od 400 na 300 milijonov fr., kakor žele Francozi. Verjetno je, da bo Nemčija pristala na to znižanje le, če se bodo ti francoski prispevki plačevali tudi v devizah in zlatu, ker bo skušala Nemčija uporabiti tudi vse francoske rezerve v zunanjih plačilih za finansiranje vojne. Pogodba o premirju, ki je bila prvotno mišljena le kot provizorična, je postala sedaj nekakšna podlaga za nemško-francoske odnose. Zato se bo tudi morala prilagoditi sedanjim potrebam obeh narodov. Dvig zapore plačilnega in blagovnega prometa je še prva posledica tega novega razvoja. Sedaj ni več ovire, da se plačujejo tudi v nezasedeni Franciji izvršena nemška naročila. S tem pa se ustvarja tudi podlaga za obnovo gospodarske in finančne enotnosti Francije. Nemci pa bi to dopustili le, če bi imeli vpogled v francosko devizno gospodarstvo. Zato je bil tudi že imenovan nemški komisar pri francoskem deviznem uradu z obsežnimi pravicami. V zvezi s tem treba tudi omeniti, da sedaj tudi francoska vlada prizna kontrolne pravice nemškega komisarja pri Francoski banki. Ta komisar ima torej vpliv na vso francosko valutno politiko. Končno bodi še omenjeno, da je tečaj marke določen na 20 frankov.

Posledice v zunanji trgovini

Dvig blagovne zapore mora naravno imeti svoje posledice tudi v franc. zun. trgovini. Zasedbene oblasti sedaj ne morejo več kontrolirati zunanje trgovine zasedenega ozemlja, ker more iti v nezasedeno ozemlje poslano blago kamor koli. Zato je razumljivo, če je bil imenovan nemški zunanje-trgovinski komisar za vso francosko zunanjo trgovino. Njega podpirajo nemški carinski uradniki, ki so bili v ta namen imenovani. Da se ne bi njih število preveč povečalo, se bo število mejnih prehodov za blago čim bolj znižalo. Na ta način se bo razširilo francosko-nemško sodelovanje tudi na zunanjo trgovino.

Na podlagi vsega povedanega se more reči, da je gospodarsko sodelovanje Nemčije in Francije na podlagi zadnjih dogovorov močno naraslo. Francija je sicer pri tem resignirala na nekatere svoje pravice, vendar pa upa, da bo mogla s priključitvijo v gospodarski evropski veleprostor obnoviti svoje gospodarstvo.

Novi tečaj lire in cene

Visoki Komisarjat sporoča:

Z ozirom na Kr. odlok št. 492 od 2. junija 1941-XIX glede določitve zamenjave dinarjev v lire, bodo cene v dinarjih, določene s »Seznamom maksimalnih cen« ter cene vsega blaga, služb in najemnin, ustaljene 15. marca, prilagojene novi zamenjavi 38 lir za 100 dinarjev namesto 30 lir za 100 dinarjev. Zaradi tega ostanejo cene v dinarjih nespremenjene. Od 26. t. m. bodo vse cene izražene v lirah in morajo biti prilagojene dinarjem po sedanji zamenjavi v isti meri kakor je bilo določeno v odloku o ustalitvi cen.

Preračunavanje dinarjev v lire in lir v dinarje

Da čim bolj olajšamo svojim naročnikom preračunavanje dinarjev v lire in lir v dinarje, objavljamo naslednjo tabelo:

dinarji v lire		lire v dinarje	
din	= lir	lira	= din
0.25	= 0.095	0.25	= 0.66
0.50	= 0.19	0.30	= 0.79
0.75	= 0.285	0.40	= 1.05
1	= 0.38	0.50	= 1.32
2	= 0.76	0.60	= 1.59
3	= 1.14	0.75	= 1.98
4	= 1.52	0.80	= 2.10
5	= 1.90	1	= 2.63
6	= 2.28	2	= 5.26
7	= 2.66	3	= 7.89
8	= 3.04	4	= 10.52
9	= 3.42	5	= 13.15
10	= 3.80	6	= 15.78
11	= 4.18	7	= 18.41
12	= 4.56	8	= 21.04
13	= 4.94	9	= 23.67
14	= 5.32	10	= 26.30
15	= 5.70	11	= 28.93
16	= 6.08	12	= 31.56
17	= 6.46	13	= 34.19
18	= 6.84	14	= 36.82
19	= 7.22	15	= 39.45
20	= 7.60	16	= 42.08
21	= 7.98	17	= 44.71
22	= 8.36	18	= 47.34
23	= 8.74	19	= 49.97
24	= 9.12	20	= 52.60
25	= 9.50	21	= 55.23
26	= 9.88	22	= 57.86
27	= 10.26	23	= 60.49
28	= 10.64	24	= 63.12
29	= 11.02	25	= 65.75
30	= 11.40	26	= 68.38
31	= 11.78	27	= 71.01
32	= 12.16	28	= 73.64
33	= 12.54	29	= 76.27
34	= 12.92	30	= 78.90
35	= 13.30	31	= 81.53
36	= 13.68	32	= 84.16
37	= 14.06	33	= 86.79
38	= 14.44	34	= 89.42
39	= 14.82	35	= 92.05
40	= 15.20	36	= 94.68
41	= 15.58	37	= 97.31
42	= 15.96	38	= 99.94
43	= 16.34	39	= 102.57
44	= 16.72	40	= 105.20
45	= 17.10	41	= 107.83
46	= 17.48	42	= 110.46
47	= 17.86	43	= 113.09
48	= 18.24	44	= 115.72
49	= 18.62	45	= 118.35
		46	= 120.98
		47	= 123.61

lire v dinarje		dinarji v lire	
lira	= din	din	= lira
0.25	= 0.66	50	= 19.38
0.30	= 0.79	51	= 19.76
0.40	= 1.05	52	= 20.14
0.50	= 1.32	53	= 20.52
0.60	= 1.59	54	= 20.90
0.75	= 1.98	55	= 21.28
0.80	= 2.10	56	= 21.66
1	= 2.63	57	= 22.04
2	= 5.26	58	= 22.42
3	= 7.89	59	= 22.80
4	= 10.52	60	= 23.18
5	= 13.15	61	= 23.56
6	= 15.78	62	= 23.94
7	= 18.41	63	= 24.32
8	= 21.04	64	= 24.70
9	= 23.67	65	= 25.08
10	= 26.30	66	= 25.46
11	= 28.93	67	= 25.84
12	= 31.56	68	= 26.22
13	= 34.19	69	= 26.60
14	= 36.82	70	= 26.98
15	= 39.45	71	= 27.36
16	= 42.08	72	= 27.74
17	= 44.71	73	= 28.12
18	= 47.34	74	= 28.50
19	= 49.97	75	= 28.88
20	= 52.60	76	= 29.26
21	= 55.23	77	= 29.64
22	= 57.86	78	= 30.02
23	= 60.49	79	= 30.40
24	= 63.12	80	= 30.78
25	= 65.75	81	= 31.16
26	= 68.38	82	= 31.54
27	= 71.01	83	= 31.92
28	= 73.64	84	= 32.30
29	= 76.27	85	= 32.68
30	= 78.90	86	= 33.06
31	= 81.53	87	= 33.44
32	= 84.16	88	= 33.82
33	= 86.79	89	= 34.20
34	= 89.42	90	= 34.58
35	= 92.05	91	= 34.96
36	= 94.68	92	= 35.34
37	= 97.31	93	= 35.72
38	= 99.94	94	= 36.10
39	= 102.57	95	= 36.48
40	= 105.20	96	= 36.86
41	= 107.83	97	= 37.24
42	= 110.46	98	= 37.62
43	= 113.09	99	= 38.00
44	= 115.72	100	= 383.80
45	= 118.35		
46	= 120.98		
47	= 123.61		

Smrekovega in hrastovega čresla

kupi vsako množino po garantirani ceni din 80— za 100 kg franko vagon ali usnjarna — J. Lavrič, Ljubljana — Šentvid pri Stični.

Zborovanje ljubljanskih gostilničarjev

V kolodvorski restavraciji je bil včeraj popoldne 50. občni zbor Zborovanja gostilničarjev mesta Ljubljane. Predsednik Maks Dolničar je pozdravil zastopnika kvesture višjega komisarja Freddija, načelnika mestnega obrtnega odseka dr. Letnerja, načelnika mestnega prehranjevalnega odseka dr. Freliha, predsednika Zveze gostilničarskih združenj in gostinskega odseka pri Zbornici TI Majena, tajnika zbornice dr. Koceta, novinarje in zastopnika Tujsko-prometne zveze Komana. Nato je predčital vdanostno brzojavko Vis. komisarju Eksc. Grazioliju, katerega izražajo člani združenja globoko hvaležnost ter ga prosijo, da bi tolačil Nj. Vel. Kralju in Cesarju ter Duceju njihova globoka čustva vdanosti in zvestobe. Svoj pozdrav je poslalo združenje tudi mestnemu županu.

V svojem poročilu je predsednik Dolničar naglašal, da je minilo burno leto tudi gostilničarskemu stanu nalagalo težke preizkušnje, pri čemer se je združenje in članstvo izkazalo z zgledno požrtvovalnostjo in vzajemnostjo. Navedel je vrsto uredb, ki so jim gostilničarji zadostili v polnem razumevanju dolžnosti do skupnosti in težkih razmer.

Načelnik dr. Frelih je zborovalcem razložil poslovanje in teženje mestnega prehranjevalnega urada ter zagotovil gostilničarstvu vso možno pomoč.

Predsednik Zveze Ciril Majcen je dal lepo priznanje iniciativnosti ljubljanskega združenja ter ori-

sal potek in uspeh raznih posredovanj v stanovskih zadevah pri Vis. Komisariatu, pri Zbornici za TI in na drugih pristojnih mestih. Z vsem poudarkom je pozval članstvo združenja k vestnemu izpolnjevanju naredb, da ne bo hudih posledic za ves stan.

Tajnik dr. Pavlič je pregledno orisal obsežno administrativno delo združenja ter podal tudi zadovoljivo blagajniško poročilo.

Za nadzorstveni odbor je ravnatelj Sklep po kratkem opisu velikih nalog in dobro opravljenega dela predlagal razrešnico ter pohvalo upravi in uradništvu s tajnikom na čelu.

Predlog je bil samo eden: Z globami bodo kaznovani člani, ki v časopisni reklamni napadno označujejo svoje obrate.

Kakor poročila in predlogi, tako je bil soglasno in z odobravanjem sprejet tudi proračun za leto 1941., ki je razmeram primerno sestavljen ter ne zahteva nobenih višjih dajatev od članstva.

Občnemu zboru združenja je sledil občni zbor bolniške blagajne gostilničarjev, ki ima kot važna socialna ustanova za seboj že 35 let uspešnega dela. Predsednik Dolničar je navedel nekaj števil, ki zgovorno pričajo o skrbnem gospodarstvu uprave, ter razložil potrebo male spremembe pravil, kar so z odobravanjem sprejeli vsi zborovalci.

Gostilničarjem čestitamo k lepemu poteku in uspehu obeh občnih zborov, o njihovi socialni ustanovi pa bomo poročali še prihodnjič.

Preureditev hrane Krompir in sočivje na prvo mesto

Vojne posledice so močno spremenile sredstva in način naše prehrane. Za živila, ki jih primanjkuje, je treba najti nadomestila, smotrna preureditev pa je mogoča le na temelju znanja, ki nam pove, kako so redilne snovi in človeškemu organizmu potrebne tvarine razdeljene v raznih živilih.

Redilna vrednost je v vrsti živil na 100 gramov po gramih beljakovine, maščobe in ogljikovih hidratov ter po kalorijah razvrščena takole:

	belja-	ma-	ogljikovi	kalo-
	kovina	ščoba	hidrati	rije
goveje meso	19.50	11.15	—	182
svinjsko meso	16.80	27.10	—	320
mleko	3.10	3.50	4.70	65
moka	8.50	—	71	326
krompir	2	—	21	90
grah	4.50	—	10.50	60
fižol	2	—	5.50	30
špinača	1.50	—	1.50	15
zelje	2.50	—	6	34.85
čebula	1	—	8	35
korenje	1	—	6	30

Mineralne snovi v tisočinkah grama in vitamini pa kažejo naslednjo razdelitev:

	kalcij	fosfor	železo	enote
				vitamina
goveje meso	10	240	3.5	300
svinjsko meso	56	202	1.3	300
mleko	125	73	0.35	280
moka	2	96	1.90	10
krompir	16	78	1.70	40
grah	30	120	2	1000
fižol	40	50	0.90	1000
špinača	59	163	30.70	13000
zelje	50	94	5.80	1000
čebula	31	23	1.40	100
korenje	55	38	5.10	200

Iz pregleda je razvidno, da vsebujejo meso in mleko predvsem beljakovino in maščobo, cerealije pa ogljikove hidrate. Ti elementi hrane so v precej koncentrirani obliki ter se dobro dopolnjujejo, ni pa zadostna vsebina mineralnih soli in vitaminov v primerjavi s kalorijami. Samo pri krompirju in sočivju najdemo poleg relativno skromne vsebine redilnih snovi tudi dovolj mineralnih soli in vitaminov, kar zdravstveno izvrstno učinkuje. Krompir in sočivje je že od nekdaj najboljša dopolnila re-

delnih živil, zdaj, ko je racioniranje mesa in masti neizogibno, pa prihaja pri naši prehrani na prvo mesto. Iz pregleda je tudi razvidno, da pretežna mesna hrana ni dobro služila organizmu, ker v njej ni bilo pravega razmerja vseh potrebnih snovi. Pravo in organizmu zelo koristno razmerje snovi bo doseženo, če postavimo krompir in sočivje v naši prehrani na prvo mesto, pri čemer zadostujejo za pripravo dobre in izdatne jedi do 100 manjše količine maščobe kakor prej, ko je bilo sočivje samo dopolnilo mesne hrane.

Nova krušna moka v Zagrebu

Zagrebsko mestno poverjeništvu za prehrano je uvedlo novo krušno moko, ki je sestavljena iz 65% presejane koruzne ter iz 35% mešane pšenične in ržene moke. Pekom so napovedali najstrožjo kontrolo ter jim zagrozili z najhujšim kaznovanjem, ker se je pri pregledih že mnogokrat ugotovilo, da je kruh slabo pečen in nesnžen. Poleg smeti so že večkrat našli v kruhu trske, žeblje in celo — steklene drobce.

Mestni prehranjevalni urad bo dajal na razpolago dnevno tri vagone krušne moke, kar za Zagreb pač ni mnogo.

Denarstvo

Za italijansko liro se uporablja samo naziv lira ter se označuje samo z veliko črko »L«. Prejšnja označba Lit je nedopustna in je nastala samo zato, da bi se italijanska lira ločila od turške, egiptške in drugih lir.

Dinarje bodo zamenjali na Sp. Štaterskem po tečaju 20 din za eno marko. Zamenjali bodo tudi papirnati denar, ki ga je izdalo poveljstvo nemške okupacijske vojske. Novi denar pa bo veljaven samo na Sp. Štaterskem in ne tudi v ostali Nemčiji.

Doma in po svetu

Angleška ofenziva pri Sollumu je strla in so se angleške čete zopet umaknile v svoje izhodiščne položaje. Angleške čete so imele pri tem velike izgube, posebno na tankih. Italijansko poročilo pravi, da je bilo 14 angleških letal sestreljenih, dočim so se vsa italijanska letala vrnila nepoškodovana.

Med Nemčijo in Turčijo je bila podpisana prijateljska pogodba, ki ima 3 člene in ki velja za 10 let. V 1. členu si obe državi jamčita spoštovanje nedotakljivosti in suverenosti in se zavezujejo, da ne bosta ukrenili ničesar, kar bi moglo biti posredno ali neposredno naprjeno proti drugi pogodbenici. O vseh vprašanjih, ki se tičejo skupnih koristi, se bosta obe državi naprej posvetovali. V diplomatskih krogih ocenjujejo novo pogodbo kot velik diplomatski uspeh Nemčije.

Nemci poročajo, da so nemške podmornice potopile 17. junija na Atlantiku 5 angleških ladij s skupno 31.933 tonami.

Nemška vlada je odredila blokiranje vsega premoženja ameriških državljanov kot odgovor na ameriško zaporo premoženja nemških državljanov.

Nemški listi so objavili slike novega nemškega lovskega letala »He 120«, ki je po nemških trditvah danes najboljšo lovsko letalo sveta.

Francozi poročajo, da protinapadi francoskih čet v Siriji uspešno napredujejo. Uspešno se je udeleževalo tudi francosko letalstvo, ki je dobilo močno ojačanja iz Afrike in Francije.

Francoska admiraliteta poroča, da se je ob sirjski obali potopil francoski rušilec, 7 moč posadke je utonilo.

Zastopnik angleške vlade je izjavil, da v bodoče ne bo dovolila Anglija nobeni ladji, da bi plula v finski pristanišče Petsamo.

V Avstraliji so uvedli zaradi povečanja obrambne sposobnosti države racioniranje potrošnje bencina, kontrolo nad prevozom in prodajo premoga ter prepovedali vse stavke.

Juž. afriški min. predsednik Smuts je izjavil, naj državljani Južne Afrike ne mislijo, da ne bodo več potrebne žrtve, ker se je vojna sedaj šele prav začela in bo treba zato prenesti še težke preizkušnje.

Minister za prehrano v Irski je izjavil, da Irski vedno bolj primanjkuje živil in krme.

Japonci so začeli zapuščati Filipinske otoke.

Poglavnik dr. Pavelić je imenoval za novega doglavnika vojskovodjo Slavka Kvaternika.

Dvotirno železnico delajo iz Dobove proti Zagrebu.

Sef civilne uprave v Mariboru je izdal odlok, s katerim se je s 15. junijem priključilo k Mariboru 24 okoliških občin, da bo štel veliki Maribor okoli 70.000 prebivalcev.

Hmelj v Savinjski dolini letos zelo slabo kaže, ker je rastlina močno zaostala.

Proizvajalci mleka morajo na Sp. Štaterskem oddati mleko v mlekarne, kjer mleko posnamejo. Izdelovalci surovega masla ne smejo tega niti prosto prodajati niti podarjati, temveč morajo vse surovo maslo oddati posebnim zbiralnicam, ki se ustanove v vsaki občini.

Maksimalne cene za vse vrste lesa je določil civilni komisar na Sp. Štaterskem.

Mostovi v Trakiji, ki so jih porušili Grki pri svojem umiku, so že skoraj vsi popravljeni, da bo železniški promet v Traciji kmalu obnovljen.

Romunsko potniško letalo se je na poletu iz Bukarešte v Sofijo ponesrečilo. Vseh deset potnikov je bilo ubitih.

Gospodarske vesti

Podpisana je bila trgovinska pogodba med Madžarsko in Hrvaško. Vsa vprašanja pa s to pogodbo še niso urejena. Pogodba velja do 1. oktobra. Trgovinska izmenjava med obema državama je določena na 100 milijonov din, in sicer na podlagi kompenzacij.

Bolgarska vlada je uvedla po za-

V gostilni in restavraciji

zahtevajte vedno izrecno **Rogaško mineralno vodo**. Ona Vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in Vaš organizem Vam bo za to hvaležen.

sedbi južne Srbije, kjer je kultura opija močno razvita, državni monopol na opij.

Romunsko-turški gospodarski sporazum je bil podpisan v Bukarešti.

Blagovni promet med Turčijo in Sirijo je bil zaradi vojne začasno ustavljen.

Med Japonsko in Indokino je bila sklenjena trgovinska pogodba, s katero so se po izjavi zunanjega ministra Macuoke uredili trgovinski odnosi med obema državama na trdnih temeljih ter se je z njo v mnogem razjasnil položaj v vzhodni Aziji.

Smrekovega in hrastovega čresla kupi vsako množino po garantirani ceni din 80— za 100 kg franko vagon ali usnjarna — J. Lavrič, Ljubljana — Šentvid pri Stični.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje spremembe in dodatki:

»Črna-Kaolin«, delniška družba, Ljubljana. Izbrise se član upravnega sveta inž. Rudolf Unger, vpiše pa član upravnega sveta dr. Ščitomir Dolenc, viš. sodni svetnik v p.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija I. Bonač sin, Ljubljana. Vpiše se prokurist Vladimir Pesek v Ljubljani.

Medič-Miklave, tekstilna industrijska družba z o. z., Ljubljana-Medvode. Spremenila se je družbena pogodba. Besedilo odslej: Medič-Miklave, tekstilna tovarna, družba z o. z. Osnovna glavnica se je zvišala na 2 milijona din ter je v gotovini popolnoma vplačana.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije, filijal v Ljubljani. Izbrise se upravnik-vicepredsednik Ivan Gregorič.

»Neografika«, tiskovna in založna družba z o. z., Ljubljana. Izbrise se poslovodja dr. Milko Brezigar.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snovi, obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.